

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 3Co/108/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1614204754
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 05. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mario Dubaň
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2018:1614204754.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ing. Maria Dubaňa a sudcov JUDr. Ivany Štíftovej a JUDr. Romana Majerského v právnej veci žalobcu: Prima banka Slovensko, a.s., Hodžova 11, Žilina, proti žalovanej: Q. X., P. A., XX, P., o zaplatenie 4.696,31 eura s prísl., na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Malacky č.k. 27C/58/2015-48, zo dňa 10.2.2017, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej zamietajúcej časti m e n í tak, že žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi úrok 15,90 % p.a. z nezaplatenej istiny 4.696,31 eura od 28.4.2014 do zaplatenia.

II. Žalobcovi p r i z n á v a proti žalovanej p l n ý n á r o k na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zastavil konanie v časti úrokov 37,34 eura, v časti úrokov z omeškania 20 eur a v časti upomienok 60 eur; žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi 4.696,31 eura, úroky 303,04 eura, úroky z omeškania 4,96 eura, spolu s úrokom z omeškania 8 % ročne zo sumy 4.696,31 eura a sumy 303,04 eura od 10.4.2014 do zaplatenia, a to všetko v mesačných splátkach po 100 eur vždy k 20. dňu v mesiaci. Vo zvyšnej časti žalobu zamietol. Žalobcovi priznal náhradu trov konania voči žalovanej v rozsahu 100 %. V odôvodnení uviedol, že žalobca sa žalobou doručenou súdu 29.4.2014 domáhal voči žalovanej zaplatenia istiny 4.696,31 eura spolu s nezaplatenými úrokmi 340,38 eura, nezaplatenými sankčnými poplatkami 24,96 eura, úrokmi 15,9 % p.a. z nezaplatenej istiny od 28.4.2014 do zaplatenia, poplatkami 60 eur, úrokom z omeškania 8 % p.a. z nezaplatenej istiny a nezaplatených úrokov od 10.4.2014 do zaplatenia. Žalobca podaním doručeným súdu 27.1.2017 vzal žalobu späť v časti úrokov 37,34 eura, v časti úrokov z omeškania 20 eur a v časti uplatnených poplatkov vo výške 60 eur.

2. Pokiaľ ide o stručný obsah napadnutého rozhodnutia (§ 393 ods. 2 C.s.p.), súd prvej inštancie vo vzťahu k zistenému skutkovému stavu z úverovej zmluvy z 28.1.2013 (ďalej len „zmluva o úvere“) uviedol, že žalobca dohodol so žalovanou poskytnutie úveru 4.900 eur s úrokovou sadzbou 15,90 %, s poplatkom za poskytnutie úveru 0 eur, s výškou mesačnej splátky 82 eur, s termínom prvej splatnosti 15.2.2013 a počtom splátok 120 vždy k 15. dňu kalendárneho mesiaca. Výška RPMN bola 18,14 %, priemerná RPMN bola 19,37 %. Z výpisu z účtu žalovanej za obdobie január 2013 zistil, že žalobca poskytol žalovanej úver 4.900 eur, ktorý jej bol pripísaný na účet 28.1.2014 s popisom čerpanie úveru. Ďalej z výzvy na predčasné splatenie úveru z 18.3.2014 mal preukázané, že žalobca oznámil žalovanej, že napriek opakovaným výzvam a upozorneniam neplní svoje zmluvné povinnosti zo zmluvy o úvere. Na základe toho žalobca vyhlásil predčasnú splatnosť úveru a žiadal žalovanú zaplatiť 5014,92 eura s príslušenstvom najneskôr do 9.4.2014.

3. Súd prvej inštancie v nadväznosti na uvedené skonštatoval, že predmetom konania bol záväzok žalovanej, ktorý vznikol zo zmluvy o úvere. Žalobca bol od uzavretia zmluvy v postavení dodávateľa a dlžník v postavení spotrebiteľa, predmetná zmluva o úvere bola zároveň spotrebiteľskou a na žalovanú bolo potrebné hľadieť ako na spotrebiteľa, pretože pri jej uzavieraní nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti, teda na právny vzťah založený zmluvou o úvere bolo potrebné aplikovať príslušné ustanovenia Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách (§ 52 a nasl. Občianskeho zákonníka). Uzavretú zmluvu o úvere súd prvej inštancie podriadil aj pod právny režim zákona č. 129/2010 Z.z. a podrobil ju súdnej kontrole v otázke splnenia zákonných podmienok uzavretia zmluvy v zmysle § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. V tejto súvislosti dospel k záveru, že zmluva o úvere obsahuje všetky podstatné náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere v zmysle § 9 ods. 1, ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z.

4. Súd prvej inštancie ďalej upriamil pozornosť na to, že žalovaná z poskytnutého úveru 4.900 eur na jeho istinu zaplatila 820 eur. Uhradené splátky boli započítané v prospech istiny a v prospech dohodnutého zmluvného úroku; žalobca úver zosplatnil podľa bodu 4.2.1. zmluvy o úvere 9.4.2014 po tom, ako žalovaná bola v omeškaní so splátkami v mesiaci január, február, marec 2014, a k splateniu dlžného zostatku ju vyzval v lehote do 9.4.2014. Z textu výzvy z 18.3.2014 vyplýva, že ju opakovane vyzýval na plnenie si svojich povinností, na uplatnenie si svojho práva (§ 53 ods. 9, § 565 Občianskeho zákonníka). Na uvedenom základe uložil žalovanej s poukazom na § 52 ods. 1, ods. 2, ods. 3, ods. 4, § 54 ods. 2, § 53 ods. 9, § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, § 1 ods. 2, § 2 písm. a), písm. b), § 2 písm. d), § 7 ods. 1, § 9 ods. 2, § 11 ods. 1, ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z., § 497 Obchodného zákonníka, § 3 ods. 1 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. povinnosť zaplatiť žalobcovi 4.696,31 eura titulom nezaplatennej istiny, vyčíslený úrok z omeškania 4,96 eura do dňa zosplatnenia, ďalej zosplatnené a neuhradené zmluvné úroky 303,04 eura.

5. Pokiaľ ide o zmluvný úrok 15,90 % ročne, ktorý si žalobca uplatnil z nezaplatennej istiny od 28.4.2014 do zaplatenia, súd prvej inštancie v tejto časti žalobu zamietol. Mal za preukázané, že strany si dojednali zmluvný úrok 15,90 % ako fixný do doby splatnosti úveru. So zreteľom na skutočnosť, že ide o plnenie zo spotrebiteľského úveru bol názoru, že žalobcovi zmluvný úrok odo dňa účinkov zosplatnenia nepatrí. V tejto súvislosti vychádzal z uznesenia Ústavného súdu SR zo dňa 18.9.2012, sp. zn. ÚS IV 476/2012, v zmysle ktorého Ústavný súd SR odobril názor odvolacieho a prvoinštančného súdu, podľa ktorých veriteľovi patria úroky len do splatnosti dlhu, následne sa dlžník dostáva do omeškania a je povinný platiť iba úroky z omeškania. Veriteľ má právo na zaplatenie zmluvných úrokov len do vyhlásenia predčasnej splatnosti s tým, že následne už právo na dohodnutý úrok z úveru nevzniká, iba právo na úrok z omeškania. V opačnom prípade by na ťarchu spotrebiteľa dochádzalo k dvojnásobnému zaťažovaniu v podobe úrokov z úveru ako i úrokov z omeškania, čo spôsobuje značnú nerovnováhu vo vzťahoch medzi stranami sporu. Súd prvej inštancie napokon uzavrel, že žalovaná je v omeškaní s plnením peňažného dlhu, preto prisúdil žalobcovi aj úrok z omeškania 8 % ročne zo sumy 4.696,31 eura ako istiny a zo sumy 303,04 eura ako úrokov z úveru počítaný od 10.4.2014 do zaplatenia, t.j. odo dňa nasledujúceho po vyhlásení mimoriadnej splatnosti. Pri určení výšky úroku z omeškania vychádzal zo základnej úrokovej sadzby Európskej centrálnej banky, ktorá ku dňu omeškania žalovanej s dlžnou sumou predstavovala 0,0 % ročne (0,00 % + 8 % = 8,00 %), žalobcovi tak vzniklo právo na úrok z omeškania 8,00 % ročne. O trovách konania rozhodol v zmysle § 255 ods. 1 C.s.p. Pri určovaní pomeru úspechu a neúspechu strán v konaní vychádzal len z uplatnenej istiny; a keďže táto bola v celom rozsahu priznaná žalobcovi, mal plný úspech vo veci a preto mu vznikol nárok na plnú náhradu trov konania voči žalovanej.

6. Proti zamietajúcej časti rozsudku a proti rozsudku v časti povolenia žalovanej uhrádzať dlžnú sumu v pravidelných mesačných splátkach podal žalobca odvolanie a žiadal rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých častiach zmeniť a žalobe vyhovieť a žalovanú zaviazať uhradiť dlžnú sumu do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Podstatným zhrnutím skutkových tvrdení a právnych argumentov jeho odvolania (§ 393 ods. 2 C.s.p.) možno konštatovať, že v ňom namietal nesprávne zistený skutkový stav a nesprávne právne posúdenie veci. Z ustanovenia § 503 ods. 3 Obchodného zákonníka mu vyplynulo, že povinnosť platenia úrokov sa spája s obdobím skutočnej držby požičených peňažných prostriedkov. Uvedené potvrdzuje aj § 16 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z., v zmysle ktorého ak spotrebiteľ splatí spotrebiteľský úver úplne alebo čiastočne pred dohodnutou lehotou splatnosti, je povinný uhradiť úrok a náklady vzniknuté len za časové obdobie od poskytnutia spotrebiteľského úveru do jeho splatenia. S ohľadom na uvedené mal za to, že tvrdenie, že po zosplatnení úveru veriteľovi už neprislúcha nárok na odplatu za poskytnuté peňažné prostriedky, nemá oporu v právnych predpisoch. Obchodný

zákoník priznáva veriteľovi právo na dohodnutý úrok od poskytnutia peňažných prostriedkov, pričom stanovuje len moment vzniku tohto nároku, moment jeho zániku nestanovuje. Dôvodil, že ak by bolo úmyslom zákonodarcu dobu nároku veriteľa na dohodnutý úrok ohraničiť, nepochybne by tak učinil. Na podporu tejto argumentácie odkázal na rozsudok Krajského súdu v Žiline č.k. 11Co/12/2017-90, zo dňa 31.1.2017; podľa ktorého, nakoľko zmluva neobsahuje dohodu o úroku odlišnú od zákona, platí § 497 Obchodného zákonníka. Obsahom záväzku dlžníka nie je vrátiť len poskytnuté peňažné prostriedky, ale aj úroky, ktoré nemožno stotožňovať s úrokmi z omeškania. Úroky sú odplatom za poskytnutie peňažných prostriedkov, predstavujú cenu úveru, dlžník ich je povinný platiť od okamihu ich reálneho poskytnutia až do okamihu ich reálneho vrátenia, a to či už v lehote alebo v omeškaní. Úrok z úveru je nárokom, na ktorý nemá vplyv omeškanie dlžníka, ktoré je skutočnosťou, ktorá zakladá vznik nových sankčných záväzkov dlžníka, samotný vznik nároku na úrok z úveru neovplyvňuje. Ďalej vo vzťahu k aplikácii § 506 Obchodného zákonníka argumentoval tým, že toto ustanovenie upravuje špecifický prípad odstúpenia od zmluvy veriteľom pri omeškaní dlžníka, ktoré môže veriteľ využiť, ak je dlžník v omeškaní s vrátením viac než dvoch splátok alebo jednej splátky po dobu dlhšiu ako tri mesiace. Toto odstúpenie nespôsobuje zánik záväzku ex tunc. Ako to vyplýva priamo z dikcie predmetného ustanovenia, naďalej trvá právo veriteľa, aby dlžník vrátil dlžnú sumu s úrokmi, táto povinnosť odstúpením od zmluvy nezaniká. Ide o právny inštitút určený na ochranu veriteľa, a jeho využitím sa veriteľ nemôže dostať do horšieho právneho postavenia, v akom bol pred odstúpením od zmluvy, situácia totiž nastala pre neplnenie si povinností dlžníka. Poznamenal, že základnou zásadou spotrebiteľského práva je ochrana pred neprijateľnými podmienkami, to však neznamená vylúčenie aplikácie ustanovení na ochranu veriteľa pri neplnení si povinností dlžníka. Teda, odstúpením od zmluvy v zmysle § 506 Obchodného zákonníka zmluva od počiatku nezanikla a naďalej trvá právo veriteľa a tomu zodpovedajúca povinnosť dlžníka vrátiť dlžnú sumu spolu s úrokmi z úveru. Tým nie je dotknutý nárok veriteľa na zákonný úrok z omeškania.

7. V odvolaní smerujúcom proti povoleniu uhrádzať dlžnú sumu v mesačných splátkach po 100 eur žalobca namietal, že súd prvej inštancie sa nedostatočne zaoberal majetkovými pomermi žalovanej a svoje zistenia obmedzil pravdepodobne len na posúdenie žalovanou tvrdeného mesačného príjmu, bez jeho ďalšieho preukazovania. Súdu prvej inštancie vyčítal nedostatočné zistenie skutkového stavu a nepreskúmateľnosť rozhodnutia v tejto časti.

8. Odvolací súd viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 ods. 1 Civilného sporového poriadku, ďalej len „C.s.p.“) preskúmal rozsudok v napadnutých častiach, prejednal odvolanie žalobcu bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 C.s.p. a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej zamietajúcej časti je potrebné zmeniť, nakoľko nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie (§ 388 C.s.p.) a odvolanie proti rozsudku v časti povolenia žalovanej uhrádzať dlžnú sumu v pravidelných mesačných splátkach je potrebné odmietnuť, nakoľko smeruje proti výroku rozsudku o lehote na plnenie, proti ktorému nie je prípustné odvolanie.

9. Podľa § 497 Obchodného zákonníka zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

10. Podľa § 502 ods. 1 veta prvá Obchodného zákonníka od doby poskytnutia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške, inak v najvyššej prípustnej výške ustanovenej zákonom alebo na základe zákona.

11. Podľa § 503 ods. 1 Obchodného zákonníka záväzok platiť úroky je splatný spolu so záväzkom vrátiť použité peňažné prostriedky. Ak lehota na vrátenie poskytnutých peňažných prostriedkov je dlhšia ako rok, sú úroky splatné koncom každého kalendárneho roka. V čase, keď sa má vrátiť zvyšok poskytnutých peňažných prostriedkov, sú splatné aj úroky, ktoré sa ho týkajú.

12. Podľa § 506 Obchodného zákonníka ak je dlžník v omeškaní s vrátením viac než dvoch splátok alebo jednej splátky po dobu dlhšiu ako tri mesiace, je veriteľ oprávnený od zmluvy odstúpiť a požadovať, aby dlžník vrátil dlžnú sumu s úrokmi.

13. Odvolací súd na ozrejmenie právnej stránky veci uvádza, že zmyslom a účelom inštitútu predčasného zosplatnenia úveru je poskytnúť veriteľovi právny inštrument proti dlžníkovi, ktorý neplní záväzok vrátiť veriteľovi poskytnuté peňažné prostriedky a zaplatiť úroky v dohodnutých splátkach; ide o právny inštitút,

ktorý je určený na ochranu práv veriteľa. Využitím predmetného inštitútu veriteľom však povinnosť dlžníka vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky a zaplatiť úroky nezaniká a veriteľovi nemôže vzniknúť nová pohľadávka (napríklad v zmysle pohľadávky na vydanie bezdôvodného obohatenia). Menia sa iba podmienky, za ktorých je dlžník povinný svoje povinnosti splniť; povinnosť dlžníka vrátiť veriteľovi dlžnú čiastku s úrokmi po predčasnom zosplatnení úveru teda predstavuje záväzok pôvodný, ktorý sa modifikoval vo svojej splatnosti; inými slovami mení sa iba to, že na požiadanie veriteľa sa stáva splatná celá pohľadávka (obdobne rozhodnutia Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 32 Cdo 2782/1999, sp. zn. 33Cdo 113/2008)

14. V nadväznosti na uvedené odvolací súd konštatuje, že pôvodný záväzok v zmysle ktorého je dlžník povinný platiť veriteľovi zmluvne dojednané úroky trvá aj po predčasnom zosplatnení úveru. Zo znenia § 502 ods. 1 veta prvá Obchodného zákonníka totiž vyplýva, že dlžník je povinný platiť veriteľovi úroky z úveru od poskytnutia peňažných prostriedkov. Hoci predmetné ustanovenie výslovne neupravuje, dokedy táto povinnosť dlžníka trvá, vzhľadom na skutočnosť, že úrok z úveru je cena (odplata) za užívanie poskytnutých peňažných prostriedkov, dlžník má túto povinnosť zásadne za celú dobu ich užívania, teda až do doby ich skutočného vrátenia veriteľovi. Uvedenému svedčí aj to, že zmluva o úvere nemôže byť dohodnutá ako bezúročná. Záväzok zaplatiť úroky patrí k pojmovým znakom zmluvy o úvere, je jeho podstatnou náležitosťou (§ 269 ods. 1 Obchodného zákonníka). Aj z § 1 ods. 3 písm. i) zákona č. 129/2010 Z.z. vyplýva, že spotrebiteľským úverom nie je úver bez úroku a bez ďalších poplatkov. Hodno podotknúť, že záver o povinnosti dlžníka platiť zmluvne dohodnuté úroky až do skutočného vrátenia poskytnutého úveru potvrdzuje aj ustálená súdna prax (rozsudok Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 1Co/393/2016, zo dňa 30.8.2017, rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 11Co/65/2016, zo dňa 16.2.2016, uznesenie Krajského súdu v Žiline sp. zn. 11Co/457/2015, zo dňa 14.12.2015, uznesenie Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 4Cob/146/2013, zo dňa 24.1.2014, rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 43Cob/186/2013, zo dňa 31.10.2013, rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 14Co/83/2012, zo dňa 11.10.2012). Odvolací súd považuje za potrebné zdôrazniť, že na uvedenom závere nemení nič ani spotrebiteľské právne postavenie žalovanej, keď vzhľadom na skutočnosť, že jej povinnosť platiť žalobcovi úroky až do skutočného vrátenia poskytnutých peňažných prostriedkov, napriek zosplatneniu úveru, resp. odstúpeniu od úverovej zmluvy, vyplýva priamo z Obchodného zákonníka, nemá toto jej postavenie vo vzťahu k nároku uplatnenému v napadnutej časti žiadnu relevanciu. V danom prípade totiž nemožno odmietnuť použitie ustanovenia Obchodného zákonníka len s poukazom na skutočnosť, že by to mohlo byť pre žalovanú ako spotrebiteľku výhodnejšie, a to ani pri zohľadnení § 52 ods. 2 veta tretia Občianskeho zákonníka, podľa ktorého sa na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Občiansky zákonník (ani zákon č. 129/2010 Z.z.) totiž výslovnú právnu úpravu vylučujúcu nárok veriteľa na zaplatenie úrokov z úveru za dobu po zosplatnení úveru neobsahuje, keď za takúto nemožno považovať ani § 53 Občianskeho zákonníka, nakoľko je nepochybné, že samotná existencia nároku na úroky z úveru za obdobie po jeho zosplatnení nemôže spôsobiť značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa.

15. Odvolací súd ďalej podotýka, že výkladu, v zmysle ktorého veriteľovi prináležia zmluvne dojednané úroky až skutočného vrátenia úveru svedčí aj § 13 ods. 3 zákona č. 129/2010 Z.z., aj keď toto ustanovenie sa na daný vzťah nepoužije. V zmysle tohto ustanovenia, ak spotrebiteľ odstúpi od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, je povinný zaplatiť veriteľovi istinu a úrok z tejto istiny odo dňa, keď sa začal spotrebiteľský úver čerpať, až do dňa splatenia istiny. Logike veci preto svedčí, že nie je možné prijať záver, že predčasné zosplatnenie úveru žalobcom v prejednávanej veci, t.j. veriteľom by malo mať iné dôsledky v jeho práve na zmluvne dohodnuté úroky ako v prípade, ak od takejto zmluvy odstúpi dlžník. Pokiaľ zákon č. 129/2010 Z.z. samotnému spotrebiteľovi ukladá povinnosť pri odstúpení zaplatiť zmluvne dohodnuté úroky z istiny až do dňa zaplatenia istiny, musí mať tomu zodpovedajúce právo na zmluvne dohodnuté úroky po zosplatnení aj veriteľ. Nemožno opomenúť ani to, že výklad každej právnej normy musí byť konformný s ústavou ako základným zákonom štátu s najvyššou právnou silou. V prípade, že vec pripúšťa rôzny výklad, orgán aplikujúci právo je v konkrétnej veci povinný uprednostniť ústavne konformný výklad (nález Ústavného súdu SR zo dňa 2.10.2013, sp. zn. I. ÚS 351/2013). Uvedené zahŕňa aj preferenciu takého výkladu, ktorý je v súlade s ochranou základných práv a slobôd; interpretácia práva totiž nemôže vo svojich dôsledkoch reštriktívne zasahovať do základných práv a slobôd, ktorých rešpektovanie je súčasťou základných princípov právneho štátu (čl. 1 ods. 1 Ústavy SR). V tejto súvislosti je preto potrebné výklad právnych noriem podriaďovať čl. 20 ods. 1 veta prvá Ústavy SR upravujúceho právo vlastníť majetok, resp. z práva na pokojné užívanie majetku, ktorý garantuje čl. 1 Dodatkového

protokolu č. 1 k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd; pojem majetku, ako vyplýva i z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva, má autonómny obsah a nie je obmedzený iba na vlastníctvo hmotného majetku, no za majetok, okrem hmotných predmetov, môžu byť považované aj pohľadávky (obdobne Des Fours Walderode proti Českej republike - 40057/98). Na uvedenom základe je potrebné konštatovať, že treba uprednostniť taký výklad právnych noriem, ktorý zohľadňuje základné právo na majetok t.j. legitímne očakávanie veriteľa, že pri absencii ním poskytnutých peňažných prostriedkov (obetovaní príležitosti investovať tieto prostriedky) dostane primeranú náhradu vo forme zmluvne dojednaného úroku; opačný výklad by totiž neprimeraným spôsobom zasahoval do práva na majetok veriteľa, nakoľko pri jeho legitímnom očakávaní by sa jeho majetok nezväčšil a to výlučne z dôvodu, že dlžník dlhodobo porušuje svoje základné povinnosti z úverovej zmluvy, za stavu, keď veriteľ žiadnu povinnosť neporušil.

16. Odvolací súd ďalej pripomína, že všeobecné súdy musia nielen rešpektovať právo, ale jeho výklad a aplikácia musí smerovať k spravodlivému výsledku. Právo musí byť predovšetkým nástrojom spravodlivosti, nie súborom právnych predpisov, ktoré sú mechanicky a formalisticky aplikované bez ohľadu na zmysel a účel toho - ktorého záujmu chráneného príslušnou normou (nález Ústavného súdu SR zo dňa 17.2.2016, sp. zn. I. ÚS 548/2015). V tejto súvislosti je nutné poznamenať, že ak by dlžník nebol povinný po okamihu predčasného zosplatnenia úveru z dôvodu jeho nesplácania platiť veriteľovi úroky, nastala by absurdná situácia; bolo by celkom popreté, že úroky z úveru sú vo svojej podstate cena peňažných prostriedkov v zmysle ceny obetovanej príležitosti veriteľa, ktorý tým, že nemá istinu úveru k dispozícii, nemôže s touto nakladať a produkovať zisk, ktorý pokrýva veriteľovi práve úrok z úveru. Dlžník by sa v prípade nesplácania úveru, teda neplnenia svojej základnej povinnosti zo zmluvy o úvere, ocitol vo výhodnejšom postavení, než by bol v prípade riadneho splácania úveru (týmto spôsobom by boli dlžníci motivovaný úver nesplácať); veriteľ by sa naopak využitím inštitútu, ktorý slúži na ochranu jeho práv, dostal do nevýhodnejšieho postavenia, než v akom bol pred využitím svojho práva. Takýto výklad a aplikáciu platných právnych noriem je potrebné odmietnuť ako absurdný a narúšajúci ekonomické základy fungovania právnych vzťahov súvisiacich s poskytovaním úverov.

17. Odvolací súd napokon zdôrazňuje, že záveru o povinnosti dlžníka platiť zmluvne dojednané úroky až do zaplatenia istiny nebráni ani to, že si veriteľ môže žalobou súčasne uplatňovať aj úroky z omeškania. Je totiž potrebné rozlišovať medzi zmluvne dojednanými úrokmi, ktoré predstavujú odmenu za požičanie peňazí a úrokmi z omeškania, ktoré sú sankciou za porušenie povinnosti, t.j. za nezaplatenie dlhu riadne a včas. Povinnosť dlžníka zaplatiť veriteľovi dohodnuté úroky vzniká zo záväzku v zmluve, avšak povinnosť platiť úroky z omeškania vyplýva bez ďalšieho zo zákona ako dôsledok omeškania so splnením dlhu. Dohodnuté úroky a úroky z omeškania sú príslušenstvom pohľadávky (§ 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka), majú však iný právny dôvod a preto si ich veriteľ môže uplatňovať súčasne (obdobne rozsudky Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 33 Odo 518/2003, sp. zn. 33 Odo 657/2005, sp. zn. 33 Cdo 1401/2014).

18. Po zhodnotení vecnej a právnej argumentácie o dôvodnosti uplatňovaných zmluvných úrokov aj po predčasnom zosplatnení úveru a to až do momentu splatenia istiny, tak odvolací súd dospel k záveru, že boli naplnené všetky predpoklady pre vyhovieť žaloby v celom rozsahu. Na uvedenom základe odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej zamietajúcej časti podľa § 388 C.s.p. zmenil tak, že žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi úrok 15,90 % p.a. z nezaplatennej istiny 4.696,31 eura od 28.4.2014 do zaplatenia, vychádzajúc pritom v celom rozsahu zo skutkového stavu zisteného súdom prvej inštancie, ktorým je viazaný (§ 383 C.s.p.) a ktorý po právnej stránke posúdil inak a preto nemusel opakovať, príp. dopĺňať dokazovanie.

19. Odvolací súd ďalej vo vzťahu k žalobcom namietanému povoleniu žalovanej uhrádzať dlžnú sumu v pravidelných mesačných splátkach uvádza, že podľa § 355 ods. 2 C.s.p. proti uzneseniu súdu prvej inštancie je prípustné odvolanie, ak to zákon pripúšťa. Civilný sporový poriadok v § 357 pripúšťa odvolanie proti uzneseniu súdu prvej inštancie o

- a) zastavení konania,
- b) odmietnutí podania vo veci samej,
- c) odmietnutí žaloby na obnovu konania,
- d) návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia alebo zabezpečovacieho opatrenia,
- e) zrušení neodkladného opatrenia alebo zabezpečovacieho opatrenia podľa § 334 a 335 ods. 1,

- f) návrhu na opravu chýb v písaní a počítaní a iných zrejmych nesprávností, okrem odôvodnenia,
- g) zamietnutí návrhu na doplnenie rozsudku,
- h) zamietnutí návrhu na zrušenie rozsudku pre zmeškanie,
- i) návrhu na predbežnú vykonateľnosť rozsudku,
- j) odklade vykonateľnosti rozhodnutia,
- k) povinnosti zložiť zábezpeku vo veciach práva duševného vlastníctva,
- l) zabezpečení dôkazného prostriedku,
- m) nároku na náhradu trov konania,
- n) prerušení konania podľa § 162 ods. 1 písm. a) a § 164,
- o) návrhu na uznanie cudzieho rozhodnutia, o návrhu na vyhlásenie vykonateľnosti cudzieho rozhodnutia a vo veciach výkonu cudzieho rozhodnutia.

20. Podľa § 212 <aspi://module='KO'&link='KO160_2015SK%2523212'&ucin-k-dni='30.12.9999'> ods. 1 C.s.p. rozsudkom rozhoduje súd vo veci samej.

21. Podľa § 234 ods. 1 C.s.p. súd rozhoduje uznesením, ak nerozhoduje vo veci samej.

22. Podľa § 386 písm. c) C.s.p. odvolací súd odmietne odvolanie, ak smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je odvolanie prípustné.

23. Je nepochybné, že ak súd prvej inštancie povolil žalovanej, aby dlžnú čiastku hradila žalobcovi v pravidelných mesačných splátkach, nejedná sa o otázku hmotného práva, ale ide o procesné rozhodnutie súdu v intenciách Civilného sporového poriadku (§ 232 ods. 3 C.s.p.) a teda, že žalobca odvolaním napadol rozhodnutie majúceho povahu uznesenia (§ 234 <aspi://module='KO'&link='KO160_2015SK%2523234'&ucin-k-dni='30.12.9999'>ods. 1 C.s.p.), ktoré je súčasťou rozsudku, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej (§ 212 ods. 1 C.s.p.).

24. Civilný sporový poriadok proti uzneseniu v zásade odvolanie nepripúšťa, prípustné je len v tých prípadoch, ktoré sú taxatívne vymedzené v § 357. Uznesenie o určení dlhšej ako zákonnej paričnej lehoty na plnenie (príp. povolenie splátok), ktoré zákon aprobuje v odôvodnených prípadoch (§ 232 ods. 3 C.s.p.), nie je uvedené medzi uzneseniami, proti ktorým je odvolanie prípustné, z čoho vyplýva, že proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

25. Odvolací súd na uvedenom základe odvolanie žalobcu proti výroku rozsudku o lehote na plnenie, ktoré má povahu uznesenia, podľa § 386 písm. c) C.s.p. odmietol.

26. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 255 ods. 1 C.s.p. a § 262 ods. 1 C.s.p. tak, že žalobcovi priznal proti žalovanej plný nárok na náhradu trov odvolacieho konania, nakoľko mal vo vzťahu k predmetu sporu (žalobou uplatnený petít) plný úspech.

27. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).